

SAKSUTSKRIFT

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Fylkesrådet i Nord-Trøndelag	24.06.2014	121/14

Strukturkvoteordning for kystflåten under 11 meter; Høringsuttalelse.

Fylkesrådet i Nord-Trøndelag har behandlet saken i møte 24.06.2014 sak 121/14

Protokoll:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Strukturkvoteordning for kystflåten under 11 meter. Høringsuttalelse.

Arkivsak-dok. 14/03338-2
Saksbehandler Jørn Ekrem

Saksgang
Fylkesrådet i Nord-Trøndelag

Møtedato
24.06.2014

Saksnr
121/14

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

Fylkesrådet finner ikke å kunne støtte Nærings- og Fiskeridepartementets forslag til innføring av strukturkvoteordning for den minste kystflåten under 11 meters hjemmelslengde. Fylkesrådet mener at begrunnelsen for en slik ordning for den minste kystflåten er uklar og at konsekvensene ikke er tilstrekkelig utredet. Fylkesrådet vil også påpeke at flåtestrukturen og hele verdikjeden i fiskerinæringa i Nord-Trøndelag er spesielt sårbar ved de foreslåtte strukturendringer.

Fylkesrådets vurdering

Fylkesråden registrerer at saken om eventuelt innføring av strukturvoteordning for den minste kystflåten under 11 meters hjemmelslengde har skapt stort engasjement i fiskerikretser.

Flåtestrukturen er noe spesiell i Nord-Trøndelag i forhold til mange andre fylker. 83 % av alle registrerte fartøy i fylket hører til i sjarkflåten, dvs gruppen kystfartøy under 11 meter. $\frac{3}{4}$ av alle registrerte fiskefartøy i fylket er tilhørende i Vikna og Nærøy kommuner, 9 av 10 fartøy i gruppe 1 (lukket gruppe) hører til her.

Interessen for innføring av strukturkvoter i den minste flåten fra fiskerne selv er blandet. I de to lokale fiskarlagene i Nærøy og Vikna vi har kjennskap til som har behandlet hørings-saken formelt, er det ene laget unisont imot strukturering, mens det andre er delt med $\frac{3}{4}$ mot strukturering og $\frac{1}{4}$ for strukturering. Fylkesråden er også kjent med at fylkesfiskarlagene på kysten er splittet i saken, mens Norges Fiskarlag støtter strukturingsforslaget.

Fylkesråden mener at interessen for innføring av strukturkvoter i den minste flåtegruppen i fylket er relativt liten, i størrelsesorden noen få fartøy av den aktuelle flåtegruppen.

Fylkesråden mener at næring og bosetting i Nord-Trøndelag er svært sårbar for større strukturendringer. Dette gjelder i hele verdikjeden; fra flåteleddet til mottaks-anleggene og hvitfiskindustrien.

Ut fra en samla vurdering av konsekvensene for fiskerinæringa i fylket ved en eventuell strukturering av den minste flåten mener fylkesråden at det ikke bør innføres strukturvoteordning for kystflåten under 11 meters hjemmelslengde.

Fylkesråden anbefaler Nærings- og Fiskeridepartementet å skjerpe inn adgangen til å heve kvotetaket når fartøygruppen 11-15 meter har kommet opp på samme nivå som øvrige fartøygrupper med tilgang til strukturkvoter med hensyn til relativt kvote-tak.

Fylkesråden viser for øvrig til den grundige behandlingen som var gjort i saken i 2009 med Fylkestingsvedtak 09/90.

Nordli 24. juni 2014

Terje Sørvik
fylkesråd for regional utvikling

Saksutredning for fylkesrådet

Sammendrag

Nærings og Fiskeridepartementet har sendt på høring «strukturvoteordning for kystflåten under 11 meter hjemmelslengde». Utsatt høringsfrist er satt til 4.juli 2014.

Med denne saken foreslår departementet innført en stukturvoteordning også for den minste kystflåtegruppen under 11 meters hjemmelslengde. Fra tidligere eksisterer denne ordningen nå for de øvrige fartøygruppene, dvs de over 11 meter.

Nord-Trøndelag Fylkeskommune har innhentet uttalelser fra de fiskarlagene i fylket som har uttalt seg i saken. Flertallet av medlemmene i disse lagene er negative til en slik strukturordning for den minste kystflåten.

Nord-Trøndelag er et fylke med stort innslag av fartøy i den minste flåtegruppen. Hele 83 % av fartøyene hører til i denne gruppen.

Saken har vært behørig diskutert, både politisk og fiskerifaglig, den gangen Landsdelsutvalget (LU) var operativt, og strukturering ble innført for flåten over 11 meter. Konsekvensene av en foreslått strukturering under 11 meter er ikke vurdert tilstrekkelig. Det er så langt ikke foretatt en helhetlig evaluering av strukturvoteordningen, noe som var et krav fra LU og Fylkestingsbehandlingen i Nord-Trøndelag i 2009.

Referanse for saken

- Høringsbrev fra Nærings og Fiskeridepartementet av 29 04 2014 til bl.a fylkeskommunene.
- Rapporten «Innstilling fra LU fisk-utvalget; fiskeri og havbrukspolitikk» fra 2009 med Fylkestingsvedtak i Nord -Trøndelag,- sak 09/90.

Vedlegg

- [Høringsdokumentet fra Nærings- og Fiskeridepartementet, \(doc. 1\)](#)
- [Matrise over flåtestrukturen i Nord-Trøndelag på kommunenivå pr mai 2014.\(doc. 5\)](#)

Saksframstilling

Bakgrunn

Nærings- og Fiskeridepartementet (NFD) har sendt på høring en sak om innføring av en strukturvoteordning for fartøy under 11 meter hjemmelslengde i lukket fiske (gruppe1). Denne gruppen er nå den eneste og store fartøygruppen som i dag ikke har tilgang på en strukturvoteordning. Gruppen er representert av 1430 fartøy på landsbasis, hvorav 32 fra Nord-Trøndelag. Som vi ser er utgjør dette kun vel 2 % av målgruppen på landsbasis. Den desidert største andelen kommer fra Nordland med nesten 1/3 av fartøyene i denne gruppen. Sør-Trøndelag har om lag dobbelt så mange som i Nord-Trøndelag i gruppen (63 fartøy).

Strukturvoteordninga for kystflåten er hjemlet i Havressursloven. Ordninga ble innført i nov. 2003 og er senere endret flere ganger. Fartøy i gruppen mellom 11-15 meter fikk tilgang til strukturingsmuligheten i 2008.

Problemstillinger

Det har opp gjennom årene vært benyttet ulike strukturvirkemidler for å tilpasse flåten til ressursgrunnlaget. Perioden frem til 1980-tallet var preget av kondemnerings-ordninger. Strukturkvoter er eneste kapasitetsreducerende ordning i norsk fiskeri.

I fartøygruppen under 11 meter benyttes i stor grad mekanismer som over-reguleringer og maksimalkvoter for kvoteutnyttelse. Ikke alle utnytter sine garanterte fartøykvoter. De mest aktive fartøyene under 11 meter baserer i dag mye av inntektene sine på over-regulering, en ordning som kan være usikker i det lange løp.

En strukturvoteordning vurderes av NFD å være den ordningen som er best egnet til å øke kvotegrunnlaget til de som ønsker å satse stort innen yrket. Dette fordi graden av strukturering blir styrt av tilbud og etterspørsel innenfor de avgrensninger som måtte gjelde og at økonomiske gevinster og kostnader ikke berører andre enn de som deltar i ordningen. Ordningen er for øvrig, som de andre struktureringene i flåten, basert på frivillighet.

Hovedvilkårene for å få tildelt strukturkvote er at fartøy blir kondemnert og alle deltakerrettigheter tilknyttet fartøyet blir oppgitt. Når vilkårene er oppfylt kan et annet fartøy i samme lengdegruppe få tildelt strukturkvote i de aktuelle fiskeriene. Det er også mulig å fordele strukturkvoten på flere fartøy. Forslaget til NFD går ut på å kunne samle flere kvoter innenfor et kvotetak på maksimalt 4 rettigheter. (2+2 eller 3+1.) Strukturkvotens størrelse tilsvarer kvoten til fartøyet som er tatt ut, avkortet med 20 %. Avkortinga går til den aktuelle regulerings- og fartøygruppen. Strukturkvoten blir tildelt for ett år om gangen, og kan tildeles i opp til 20 år.

Vurdering

LU-fisk og Fylkestingsbehandlingen i Nord-Trøndelag understreket i 2009 at antall fiskefartøyer langs kysten er på et såpass lavt nivå at sentrale myndigheter må forhindre ytterligere nedbygging. Ovennevnte organer understreket også at det burde gjennomføres en samfunns- og næringsmessig evaluering av strukturvoteordninga som inkluderer hele kystflåten, herunder alternative eller supplerende ordninger til strukturvoteordningen. Ordningen ble av Fiskeri og Kystdepartementet på slutten av 2009 evaluert, men kun for fartøygruppen 11-15 meter etter 2 års virketid, og uten økonomiske konsekvensutredninger, altså ganske mangelfullt.

Fylkesrådet oppfatter dette høringsnotatet som at det er dårlig lønnsomhet i flåte-gruppen som er utfordringen. En slik åpenbar sammenheng er det vanskelig å slutte seg til. Et annet forhold som Fylkesrådet mener er viktig er at flåtegruppen har innebygd en svært stor fleksibilitet i og med at den er lite ensartet og gir fartøyeier stor frihet til å bestemme hverdagen sin selv. Det er forståelse for at fartøy med tilgang på ordninger som strukturkvoter får tilbud om like driftsvilkår uavhengig av gruppetilhørighet. Imidlertid vil flere kvoter på samme fartøy før til behov for større fartøy som igjen vil kunne ha behov for flere kvoteenheter. På den måten utsettes kvotetaket for stadig press, og vi får en flåtestruktur som ikke nødvendigvis er ønsket. Departementet bes derfor om å skjerpe inn adgangen til å heve kvote-taket i strukturvoteordningen.

Av andre argumenter som taler mot innføring av strukturvoteordning for den minste flåtegruppen er at ordningen vil virke prisdrivende ved kjøp og salg av kvoter og fartøy. Det kan fort oppstå et kvotejag med slusing videre oppover til større og større båter. Det er en

kjensgjerning at få slike er tilhørende i de minste fiskerisamfunnene på kysten. Antall båter i åpen gruppe vil også kunne bli større hvis de som selger sine båter og rettigheter i lukket gruppe (gruppe 1) går over til åpen gruppe (gruppe 2).

Gjeldsgraden til flåtegruppen vil også øke betydelig og en er usikker på om utsagnet om bedre rekruttering til fiskeryrket dersom strukturering er så unisont positivt som det hevdes. Mange unge fiskere rekrutteres til et fritt liv på sjøen i egen båt og prioriterer fleksibilitet i fisket med et økonomisk utkomme som i de fleste tilfeller er bra for de som ser mulighetene.

Statistisk materiale (tabell 3-4) i høringsdokumentet viser også at ilandført kvantum og førstehåndsverdien i Nord-Trøndelag som ilandføringsfylke har gått ned med henholdsvis 13 og 9 % fra 2003 til 2012. I 2003 ble om lag $\frac{3}{4}$ av fangstene levert i hjemfylket, i 2013 hadde denne andelen sunket til nesten $\frac{1}{3}$ (37 %). Dette er ikke en positiv utvikling for fiskeindustribedriftene og mottaksanleggene i regionen.

Den såkalte samfiskeordninga som eksisterer i dag kan være et alternativ til strukturingsordninga.

Konklusjon

Etter en samla vurdering anbefales ikke å støtte forslaget om innføring av strukturkvoteordning for den minste kystflåten under 11 meters hjemmelslengde. Det anbefales videre Nærings- og Fiskeridepartementet å skjerpe inn adgangen til å heve kvotetaket når fartøygruppen 11-15 meter har kommet opp på samme nivå som øvrige fartøygrupper med tilgang til strukturkvoter med hensyn til relativt kvote-tak.

RETT UTSKRIFT
DATO 24.juni.2014